FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Franckesche Stiftungen zu Halle

Georgii Pasoris Lexicon Graeco-Latinvm In Novvm Domini Nostri Iesv Christi Testamentvm

Pasor, Georg

Lipsiae, Anno MDCCII.

VD18 12314374

Y

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-199681

Visual Library

Τυφόω, ῶ, fumo infesto, éneco, item insolentem reddo, effero. τυφόομαι, ῶμαι, efferor, insolesco, superbio, 1. Tim. 6, 4. πετύφωται, (3. pers. præt. pass.) μηδὲν ἐπιστάμενος, inflatus est, nihil sciens. 2. Tim. 3, 4. πετυφωμένοι, inflati, superbi, superciliosi, 1. Tim. 3, 6. ἵνα μὴ τυφωθεὶς (part. aor. 1. pass. ab ἐτυφώθην) ne inflatus, seu tumefactus &c.

Τυφὼν, ῶνος, ὁ, ventus procellosus, vortex, turbo.

Τυφωνικὸς, ή, όν, turbulentus, a, um, Act. 27, 14. ἄνεμος τυφωνικὸς, ventus procellosus, tempestuosus.

† ΤΥΧΙΚΟ'Σ, ῆ, ὁ, Tychicus, nomen proprium viri, fortunatus, à voce τυχη ης, ἡ, casus. à themate τυγχάνω, nanciscor. in aor. 2 ἔτυχον. præt. med πέτυχα. unde est τύχη, ης, ἡ, eventus, casus, fortuna. & hinc est τυχικὸς, ῆ, ὁ, quod idem est cum voce εὔτυχὴς, felix, fortunatus, prosper. Act 20, 4. &c.

Υψιλὸν, hoc est, y tenue, est littera ΧΧ. in numeris valet 400. Respondet H bræo puncto kiobyts, quod sic vocatur à ΥΞΡ, h. e. contraxit, quod contracto ore proferatur. Apud Græcos in principio voci semper aspiratur. Et quæcunque voces Latinæ habent ὑψιλὸν, eas origine Græcas esse colligimus. Est enim ὑψιλὸν litera Græcorum.

ΥΑΙΝΑ, ης, ἡ, hyæna, bellua quadrupes in Ægypto, canum generi infesta admodum; vide Solinum. Sir. 13, 20. τίς εἰρήνη ὑαίνῃ πρὸς κύνα; quæ pax hyænæ cum cane?

ΥΑ'ΚΙΝΘΟΣ. ου, ὁ, ἡ, hyacinthus, nomen gemmæ, quæ ex flavedine rubet, ignisque flammas imitatur. Propriè A significat herbam, quam alii vocant vaccinium, alii violam purpuream, Apoc. 21, 20. Item, lana aut fila hyacinthino colore imbuta, Exod. 26, 1. 31.

Ὑακίνθινος, η, ον, Adv. hyacinthinus, a, um, Apoc. 9, 17.

ΥΑΛΟΣ, ου, ὁ, vitrum (dicitur etiam ὕαλος, ου, ὁ.) Apoc. 21, 21. ὡς ὕαλος διαφανής, tanquam vitrum perlucidum.

B Ὑάλινος, η, ον, vitreus. Apoc. 4, 6. θάλασσα ὑαλίνη, mare vitreum.

ΥΒΡΙΣ, εως, ἡ, injuria, contumelia. Act. 27, 10. μετὰ ὕβρεως cum injuria. Act. 27, 21. κερδῆσαί τε τὸν ὕβριν ταύτην, lucrari (hoc est, vitare) injuriam hanc. 2. Cor. 12, 10. ἐν ὕβρεσιν in injuriis.

Ὑβρίζω, contumeliâ afficio, regit Accus. Luc. 11, 45. καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις, & nos contumelia afficis. Fut. ὑβρίσω. Præt. ὕβρικα. aor. 1. act ὕβρισα, Matth. 22, 6. ὕβρισαν, contumelia afficerunt. Act. 14, 5. ὑβρίσαι, (aor. 1. act. inf.) contumeliâ afficere. Præt. pass. ὕβρισμαι, hinc

Ὕβρισμα, τος, τὸ, contumelia. in 3. pers. ὕβρισται, unde est

Ὑβριστὴς, ῆ, ὁ, contumeliosus, injuriosus, Rom. 1, 30. 1. Tim. 1, 13. aor. 1. pass. ὑβρίσθην. 1. Thess. 2, 2. Fut. 1. ὑβρισθήσομαι, contumelia afficiar, Luc. 18, 32.

Ἐνυβρίζω, contumelia afficio, probra in aliqvem jacto, protervè in aliqvem debacchor. Heb. 10, 29.

Ἐξυβρίζω, insolentius efferor; it. idem qvod ἐνυβρίζω. Metaphor. flumina dicuntur ἐξυβρίζειν, qvum extra alveum erumpunt, ut & plantæ, qvæ nimia soli ubertate lasciviunt. 3. Macc 1, 28. ἐξυβρίζοντας ἐν ὑπερηφανίᾳ, insolenter efferentes.

Ἐφυβρίζω, contumelia afficio.

Ἐφύβριστος, η, ον, contumeliosus. *Sap. 17, 7.* τῆς ἐπὶ φρονήσει ἀλαζονείας ἔλεγχος ἐφύβριστος, & *in prudentia jactantiæ correptio contumeliosa; alii leguntur* ἐφύβριστο, *contumelia affecta erat (3. sing. plusq. pass. ind. verbi* ἐφυβρίζω.)

Μισύβρις, εως, ὁ, ἡ, osor contumeliæ, injuriæ detestator; voc. *sing.* μισύβρι, *3. Macc. 6. Deo tribuitur qui odio habet injustos & contumeliosè aliis insultantes.*

ΥΓΙΗΣ, ής, ὁ, ἡ, καὶ ὑγιὲς, τὸ, sanus, a, um, *Job. 5, 6.* θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; *cupis sanus fieri? ibid. v. 14.* ὑγιὴς γέγονας, *convaluisti. ibid. v. 11.* ὁ ποιήσας με ὑγῆ (*contractè pro* ὑγιᾶ) *qui me sanum fecit, seu valetudini restituit. Per metaphor.* sincerus, ab errore immunis. *Tit. 2, 8.* λόγον ὑγιῆ, *sermonem sanum.*

Ὑγιαίνω, sanus sum. *Tit. 1, 13.* ἵνα ὑγιαίνωσι (*3. plur. præs. act. subj.*) ἐν τῇ πίστει, *ut sint sani in fide. 3. Joh. v. 2.* εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, *opto ut prosperè agas & valeas. part. præs.* ὑγιαίνων, ουσα, ον, *Luc. 5, 31.* οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, *non opus est iis, qui sani sunt medico. 1. Tim. 6, 3.* ὑγιαίνουσι (*dat. plur. part. præs.*) λόγοις, *sanis sermonibus. in f. g.* ὑγιαινούσῃ, ης, ἡ διδασκαλία ὑγιαίνουσα, *doctrina sana. 1. Tim. 1, 10.* τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, *sanæ doctrinæ repugnat.*

Ὑγιεία, ας, ἡ, *pro quo per Syncop. dicitur*

Ὑγεία, sanitas, bona valetudo. *Sap. 7, 11.* ὑπὲρ ὑγίειαν καὶ εὐμορφίαν, *suprà bonam valetudinem & formæ elegantiam. Sir. 30, 15.* ὑγιεία *vel* ὑγεία σώματος *valetudo corporis.*

ΥΓΡΟΣ, ά, όν, (*affine τῷ* ὕω. *pluo*) humidus, a, um, madidus, *item* virens. *Luc. 23, 31.* ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ, *in ligno virente. ubi* ὑγρὸν *opponitur* ξηρῷ *arido.*

Ὑγρότης, ητος, ἡ, humiditas.

Ὑγραίνω, humecto.

Ὑγρασία, ας, ἡ, humectatio.

ΥΔΩ, celebro, cano.

Ὑδέω, ῶ, idem.

Ὕμνος, ου, ὁ, hymnus, carmen. *Eph. 5, 19. Col. 3, 16.* ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, *psalmis, hymnis, & cantionibus spiritualibus (non profanis.)*

Ὑμνέω, ῶ, hymnum cano. Imperf. ὕμνουν, ων, hymnum canebam, *Act. 16, 25.* ὕμνουν τὸν Θεὸν, *hymnis laudabant Deum.* Fut. ὑμνήσω. *Hebr. 2, 12.* ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε, *in medio Ecclesiæ tibi hymnum canam.* aor. 1. ὕμνησα. *Matth. 26, 30.* καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον, & *decantato hymno exiberunt. Apostolus Eph. 5, 19.* conjungit hymnos, *Psalmos & cantiones* (ᾠδὰς) *inter quas voces hoc videtur interesse, quod hymnus sit cantio, quæ laudes Dei decantantur: psalmus verò sit cantus, ubi vox humana cum organis seu instrumentis musicis conjungitur: ᾠδὴ cantio verò sit vox generalis.*

Ὑμνητός, ή, ὁ, celebratus, celebris.

Ὑπερύμνητος, ου, ὁ, ἡ, &

Ὑπερυμνητός, ή, ὁ, *summis laudibus celebratus vel celebrandus, Cant. 3. puer. v. 30.*

ΥΔΩΡ, ατος, τὸ, aqua. Genit. *Luc. 16, 24.* ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος. ὕδατος *pro* οὗ ὕδατος. *Syntaxis hæc legitur etiam apud profanos. Hes. Theog. v. 5. 6.* καί τι λοεσάμεθ' ἔνεστι χροὶ περικησόμεθα, ἢ ἵππου κρήνης, ἢ ὀλυμπιοῦ ζαθέοιο. *Atque ablutæ seu lotæ fuerunt* (sie haben sich gebadet) *scilicet Musæ, tenerum corpus (hoc est, secundùm teneru*

rum corpus) in Termeso, aut eqvi in fonte, aut in Holmio sacro. Hic ponitur τερμησεῖο *pro* ἐν τερμήσῳ. *item* κρήνης *pro* ἐν κρήνῃ *&c. Matth. 3, 11.* βαπτίζω ἡμᾶς ἐν ὕδατι, *(ubi* ἐν *ex Hebraismo redundat) baptizo vos aqvâ. Marc. 1, 8. Luc. 8, 25.* ἐπιτάσσει τῷ ὕδατι, *imperat aqva, nempe* mari, *seu* lacui. *synecd. gen.* Accus. ὕδωρ. *Matth. 27, 24.* λαβὼν ὕδωρ, *acceptâ aqvâ. Joh. 4, 7.* ἀντλῆσαι ὕδωρ, *haurire aqvam. Joh. 4, 10.* ὕδωρ ζῶν, *aqvam vivam.* (ζῶν *pro* ζάον, *part. præs. act. g. n.) Apoc. 22, 17.* ὕδωρ ζωῆς, *aqvam vitæ. Hebr.* Nom. plur. τὰ ὕδατα, *aqvæ. Matth. 14, 28. Apoc. 17, 15* Genit. τῶν ὑδάτων *Apoc. 1, 15. & c. 7, 17.* Dat. τοῖς ὕδασι, *Matth. 8, 32.* Acc. *Matth. 14, 29.* περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, *inambulavit aqvis.*

Ὑδρία, ας, ἡ, hydria, *Joh. 2, 6* ὑδρίαι λιθιναί, *hydriæ lapideæ. Non fuerunt urcei, sed labra, solia & ampla vasa, ut patet ex v. 6. 8. vide suprà* μετρητής.

Ἄνυδρος, ου, ὁ, ἡ, aqva carens, *Matth. 12, 43.* δι' ἀνύδρων τόπων, *per arida loca, hoc est, per solitudines. 2. Pet. 2, 17.* πηγαὶ ἄνυδροι, *fontes aqvâ carentes. Jud. v. 12.* νεφέλαι ἄνυδροι, *nubes sine aqva.*

Ἀνυδρία, ας, ἡ, aqvarum penuria.

Ἔνυδρος, ου, ὁ, ἡ, aqvis irriguus, aqvosus; *item, in aqvis degens,* aqvaticus: *ut* ἔνυδρα ζῶα, *animalia in aqvis degentia. Sap. 19, 10.*

Ἐνυδρία, ας, ἡ, aqvæ copia, aqvatio.

Ὑδραγωγὸς, οῦ, ὁ, aqvæ ductor, aqvæ ductus, *Sir. 24, 30. Ex* ὕδωρ, *&* ἄγω.

Ὑδρεύομαι, aqvor, aqvam haurio, *Judith 7, 10.* ἐκεῖθεν ὑδρεύονται πάντες οἱ κατοικοῦντες, *ibi aqvantur (inde aqvam hauriunt, petunt) omnes habitantes.* fut. ὑδρεύσομαι, aqvâ potabo *(act.) Gen. 24, 19. aor. 1. ind. med* ὑδρευσάμην, *aqvam hausi.*

ΥΙΟ'Σ, οῦ, ὁ, filius, *(affine Hebr.* הָיָה *hejò, esse.) Matth. 22, 42.* τίνος υἱός ἐστι; *cujus filius est?* Genit. *Matth. 1, 1.* υἱοῦ, *filii.* Dat. υἱῷ, *Heb. 1, 1.* ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, *(hoc est,* δι' υἱοῦ) *locutus est nobis per Filium.* Hebraismus. *Luc. 18, 31.* τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ *(pro* περὶ τοῦ υἱοῦ) τοῦ ἀνθρώπου, *qvæ scripta sunt per prophetas de filio hominis. Matth. 21, 9.* ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, *opitulare, qvæso, filio Davidis. Verbum Hebræum (cujus analysin vide infrà) construitur cum accusativo & dativo. Jud. 7, 2. 2. Sam. 10, 11.* Accus. *Joh. 3, 35.* ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, *Pater diligit filium.* Voc *Matth. 8, 29.* υἱὲ τοῦ Θεοῦ, *fili Dei. Luc. 18, 38.* υἱὲ Δαβίδ, *fili Davidis.* Nom. plur. υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ, *hoc est, posteri Israelis. Act. 7, 37. per metonymiam Hebraicam. 1. Thess. 5, 5.* υἱοὶ ἡμέρας, *filii diei. ibid.* υἱοὶ φωτὸς, *filii lucis. Joh. 12, 36.* ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε, *ut fiatis filii lucis.* Hebraismus, *hoc est, qvi studeant ambulare in luce, id est, secundùm verbum Dei.* Genit. υἱῶν, *Luc. 1, 16. Gen. 29, 1.* εἰς γῆν υἱῶν ἀνατολῆς, *in terrarum incolarum orientis.* Dat. υἱοῖς, *Act. 7, 37.* Acc. υἱοὺς, *Gal. 4, 22.* Ἀβρωὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, *Abrahamus duos filios habuit. Matth. 1, 20.* υἱὸς Δαβὶδ, *pro* υἱὲ Δαβὶδ, *fili Davidis.* Atticismus. *Notentur phrases, Matth. 8, 20.* υἱὸς ἀνθρώπου, *filius hominis, hoc est, homo.* Hebraismus. *Sic passim vocatur Servator noster, idqve* κατ' ἐξοχήν. *Marc. 3, 28.* τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, *hoc est, hominibus. Græcè qvoqve* υἱοὶ ἰατρῶν filii medicorum *dicuntur* medici, &

apud

apud Homerum passim Græci dicuntur ἦες Ἀχαιῶν, *filii seu posteri Achivorum. Matth. 17, 25.* ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, *à* familia *sua. Matth. 11, 19* υἱοὶ τῆς σοφίας, *filii sapientiæ, qvi audiunt sapientiam, vel saltem, qvi audire debebant, sicuti* filii prophetarum *dicuntur, qvi eorum discipuli sunt. Sir. 4, 12.* ἡ σοφία υἱοὺς αὐτῆς ἀνύψωσε, *sapientia filios suos, hoc est, sui studiosos evehit. Luc. 20, 25.* υἱοὶ θεοῦ, υἱοὶ τῆς ἀναστάσεως, *filii Dei, filii resurrectionis (ibid. v. 34 & c. 16, 8.* οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, *filii hujus seculi.) Luc. 10, 6.* υἱὸς εἰρήνης, *filius pacis, h. e. dignus pace. Matth. 9, 15.* υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος *filii thalami, vide suprà* νύμφη. *Rom. 9, 7.* υἱοὶ (τέκνα) τῆς ἐπαγγελίας, filii promissionis, *hoc est, qvi vi promissionis gratiæ divinæ spiritualiter gignuntur. Matth. 13, 38.* υἱοὶ τῆς βασιλείας *filii regni. Matth. 23, 15.* υἱὸς γεέννης, *filius gehennæ, h. e. damnatus. Joh. 17, 12.* υἱὸς τῆς ἀπωλείας, *filius exitii, h. e. exitio destinatus. 2. Cor. 6, 18.* ἔσεσθε εἰς υἱοὺς, *& eritis filii,* Hebraismus *ex Jer. 31. Solet enim lamed Hebræum reddi per* εἰς. *Tribuitur* pullo *asini per metaphoram Hebraicam. Matth. 21, 5.* υἱὸς ὑποζυγίου, fœtus subjugis asinæ. *Conf. Jon. 4, 5.*

ΥΛΗ, ης, ἡ, materia. *Jac. 3, 5.* ὕλην ἀνάπτει, *materiam, hoc est, ligna accendit. Hinc videtur Latina vox* sylva. *Vau interponitur, uti in dictionibus* ὠὸν ovum, ὄϊς *vel* οἶς ovis, ἶς vis, ἑσπέρα *vespera,* εἰδέω *video,* αἰὼν ævum. *Alii Latinam vocem meliùs videntur derivare* à silendo. *vide* σίλας, σιλουανός.

Ὑλώζομαι, lignor, ligna colligo.

Ὑλίζω, defæco, percólo, per colum transfundo.

Διϋλίζω, σω, idem, *Matth. 23, 24.*

A Ἄνυλος, ὁ, ἡ, sylvis carens.

Ἄϋλος, ὁ, ἡ, materiæ expers.

Ὑλήεις, εντος, ὁ, sylvosus, nemorosus.

† ΥΜΕΝΑΙΟΣ, αίου, ὁ, Hymenæus, *hoc est,* nuptialis. *nomen hæretici, negantis carnis resurrectionem. 2. Tim. 2. 17. à Themate* ὑμὴν, ένος, ὁ, pellicula *seu* membrana, *virginitatis index, qvæ primo coitu rumpitur.*

B ΥΜΗΝ, ένος, ὁ, membrana, pellicula; *qv. ab* ὕω, *qvia ex humore nascitur. vel* Hymen, *carmen nuptiale, q. ab* ὕω *seu* ὕδω, *cano. Hinc*

Ὑμέναιος, ου, ὁ, hymenæus, *carmen nuptiale, 3. Macc. 4.* θρῆνον ἀνθ' ὑμεναίων ἐξῆρχον, *planctum pro hymenæis incipiebant.*

ΥΠΕΡ, *præpositio, regit* Genitivum *& Accusativum. Cum Genit. signif.* pro, *videlicet finem seu scopum. Joh. 6, 51.* ἣν (σάρκα) ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, *qvam ego dabo pro mundi vita. Eph. 3, 13.* ὑπὲρ ὑμῶν, *pro vobis. Joh. 11, 4.* ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, *pro Dei gloria. 1. Cor. 15, 3.* ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, *mortuus est pro peccatis nostris, hoc est, in eum finem, ut Deo pro iis satisfaceret. Luc. 22, 20.* τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον, *hic est calix,*

D *novum testamentum in sangvine meo, qvi pro vobis effunditur.* pro *seu* ὑπὲρ *est* præpositio. *Debemus hæc verba* ὑπὲρ ὑμῶν pro vobis, *Satanæ tentationibus seu scutum* præponere *seu* opponere. Propter, *(significat causam impulsivam,) 2. Thess. 1, 5.* ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, *propter qvod (regnum Dei) etiam patimini.* Super *vel* supra *(ubi notatur locus.) 1. Cor. 15, 29.* ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, *super mortuos, hoc est, sepulcris eorum.* Secundum, *Phil. 2, 13.*

ὑπὲρ

ὑπὲρ εὐδοκίας, *pro* κατ' εὐδοκίαν, *pro benevolo suo libitu. Aliquando adhibetur pro* ἀντὶ, vice, loco. *Philem.* v. 13. ἵνα ὑπέρ σου διακονῇ μοι, *ut loco tuo ministraret mihi. 2. Cor. 5, 20.* ὑπὲρ Χριστοῦ *nomine* CHRISTI. περὶ, de, *Matth.* 12, 36. ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀποδώσουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. *Quodcunque verbum otiosum locuti fuerint homines, de eo reddent rationem in die judicii. 2. Cor. 1, 6.* ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, *spes nostra firma est de vobis. 2. Cor. 8, 23. 24. Phil. 1, 7.* Per, *& inservit jurijurando. 2. Thess. 2, 1.* ὑπὲρ τῆς παρουσίας, *per adventum.* ὑπέρ τινος εἶναι, à partibus alicujus stare, *Rom. 8, 31.* εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* ἕνεκα causa. *Rom. 1, 5.* ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, *hoc est,* ἕνεκα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, *nominis ejus causa, scilicet ut etiam inter Gentes innotescat. Conf. 2. Thess. 1, 12. Cum* Accus. suprà. *1. Cor. 4, 6.* τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, *suprà id, quod scriptum est, non sapere.* ὑπὲρ *sequitur* comparativum *Luc. 16, 8.* φρονιμώτερος ὑπὲρ υἱοὺς τοῦ φωτὸς, *pro* τῶν τοῦ φωτὸς υἱῶν, *prudentior filiis lucis.* Superlativum *indicat Ps. 19, 11.* τὰ δικαιώματα Κυρίου γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι, *statuta Domini dulciora melle (sunt) id est, dulcissima. Gal. 1, 14.* προέκοπτον ὑπὲρ πολλοὺς, *magis profeci, quàm multi.* absolutè *ponitur 2. Cor. 11, 23.* ὑπὲρ (αὐτοὺς) ἐγώ εἰμι, *iis sum superior.* conjungitur cum Adverbiis cognatæ significationis. *2. Cor. 11, 5.* λογίζομαι δὲ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, *puto enim me nihil inferiorem fuisse summis apostolis. Comparatur etiam* ὑπὲρ. *in comp.*

Ὕπερθεν, suprà.

A Καθύπερθεν, *adv.* in summo loco, supra; desuper, *3. Macc. 4.*

Ὑπέρτερος, ου, ὁ, superior, potior, præstantior, major. *superl.* ὑπέρτατος, ου, ὁ, supremus, (πανυπέρτατος, eminentissimus, *3. Macc. 1.*) *& per syncopen*

Ὕπατος, ου, ὁ, consul.

Ὑπατεύω, *sum consul, consulatu fungor.*

B Ἀνθύπατος, ου, ὁ, proconsul, *Act. 13, 7. 8. 12. & c. 19, 38.*

Ἀνθυπατεύω, proconsul sum, proconsulare imperium gero. *Act. 18, 12.* Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος, *Gallione autem proconsul.*

ὕΠΝΟΣ, ου, ὁ, somnus, (ex ὑπονεῖν, *sub aqua se condere. Georg. 4. conditque natantia lumina somnus.*) *Matth. 1, 24.* διεγερθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, C *excitatus è somno.*

Ὑπνόω, ῶ, dormio, obdormisco, *Sir. 46, 20.* μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν, *postquam ille obdormierat; It.* somnum affero *vel concilio.*

Ἐνύπνιον, ου, τὸ, somnium, *Act. 2, 17.*

Ὑπνώδης, εως, ὁ, ἡ, somniculosus, a, *Prov. 23, 21.*

Ἐνυπνιάζομαι, somnio, *Judæ v. 8.* ἐνυπνιαζόμενοι, somniantes. aor. 1. pass. D ἐνυπνιάσθην, *somniavi. Gen. 28, 12.* Fut. 1. pass. ἐνυπνιασθήσομαι, somniabo, *cum Accus. Act. 2, 17.*

Ἀφυπνόω, ῶ, obdormisco, *Luc. 8, 23.* ἀφύπνωσε.

Ἄϋπνος, ὁ καὶ ἡ, insomnis, vigil, pervigil. *Xen.* νὺξ ἄϋπνος, *nox insomnis.*

Ἄγρυπνος, *idem quod* ἄϋπνος, *ex eoque ortum pleonasmo literarum* γρ.

Ἀγρυπνέω, ῶ, vigilo, non dormio.

Hebr.

Hebr. 13, 17. αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ ψυχῶν ὑμῶν, *illi enim vigilant pro animabus vestris. augetur à principio aor. 1.* ἠγρύπνησα. *Est etiam idem qvod* attentâ mente observo, invigilo, *& regit Dativ. Lucian.* ἀγρυπνῶ τοῖς καιροῖς, *observo opportunitates.*

Διηγρυπνέω, idem. *Diod.* διηγρύπνουν, *noctem insomnem transigebant.*

Ἀγρυπνία, ας, ἡ, vigilia, *2. Cor. 6, 5. & c. 11, 27.*

Ἐξυπνίζω, è somno excito. Fut. σω. Præt. ἐξύπνικα. aor. 1. ἐξύπνισα. *Joh. 11, 11.* ἵνα ἐξυπνίσω (*1. pers. aor. 1. subj. act.*) *ut à somno excitem.*

Ἔξυπνος, ου, ὁ, ἡ, expergefactus. *Act. 16, 27.*

ΥΠΟ', *regit Genit. Dat. & Accus. Cum* Genitivo *significat* a, ab, *& seqvitur verba passiva. Rom. 12, 21.* μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, *ne vincitor à malo. Act. 16, 4.* τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, *decreta ab Apostolis.* subintelligitur, *Luc. 8, 20.* καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ (ὑπὸ τῶν) λεγόντων *&c. & renuntiatum est ei à dicentibus. Seqvitur etiam* activa, *Apoc. 6, 8.* ἀποκτεῖναι ὑπὸ τῶν θηρίων, *occidere per feras.* item neutra, *1. Thess. 2, 14.* ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, *passi estis & vos à propriis tribulibus. item* verba media. *1. Cor. 10, 9.* ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο, *à serpentibus perierunt.* Deest. *Luc. 9, 8.* ἄλλων δὲ, *repetendum* ἀπὸ κοινοῦ, ὑπὸ. *Cum* Dat. *signif.* sub. *Lucian.* ὑπὸ γῇ, *sub terra. Hesiod.* κοίλῃ ὑπὸ πέτρῃ, *sub cavo saxo. Thuc.* ὑπὸ Ἀθηναίοις εἰσὶ, *Atheniensibus parent.*) *Cum* Accus. *signif.* sub, *Rom. 6, 15.* οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ τὸν νόμον, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν, *nam non estis sub lege, sed sub gratia.* sub lege, *hoc est, sub legis maledictione. Sic Gal. 5, 18.* οὐκ ἐστὶ ὑπὸ νόμον

A *qvæ verba ibidem v. 23. ita explicantur,* καὶ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος, *adversus ejusmodi non est lex.* Subter, *Joh. 1, 48.* ὑπὸ τὴν συκῆν, *subter ficum. 1. Cor. 10, 1.* ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν *sub nube fuerunt. Col. 1, 23.* ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, *sub cœlo.* in potestate, *Matth. 8, 9.* ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, *habens sub me milites. Gal. 4, 2.* ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ, *sub tutoribus est. 1. Pet. 5, 6.* ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ, *sub potenti Dei manu.*

ΥΣ ΥΟΣ, *&* σῦς συὸς, ὁ, ἡ, sus. *g. c.* (*à* σύω *idem qvod* σείω moveo. *rostro enim suo porci sterqvilinia & cespites subruunt,* sie wülen/ sie würmen.) *Prov. 29, 12. 2. Pet. 2, 22.* ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου, *sus lota ad volutabrum cœni. Per metaphoram* mulier impudica *dicitur* sus, *ex qvo illud Prov. 11, 22.* ὥσπερ ἐνώτιον χρυσοῦν ἐν ῥινὶ ὑὸς, *ut inauris aurea in rostro suis. Scilicet ut sus in luto volutatur, ita* meretrix *in omni libidine, spurcitieqve. Siracides eandem comparat* σιάλῳ, *hoc est, scrofæ seu sui pingvefactæ. Et Horatius in epistolis hominem voluptatibus deditum vocat* Epicuri de grege porcum. *Sue nihil immundius, utqve Poëta ait,* Et amica luto sus.

Ὕειος, ου, ὁ, suillus, porcinus, *idem qvod* σύειος, *2. Macc. 6, 18.* ὕειον κρέας, *suilla caro. 1. Macc. 1, 50.* θύειν ὕεινα, *scil.* κρέατα, *immolare porcinas carnes.*

ΥΣΣΩΠΟΣ, ου, ἡ, hyssópus, libanotis arborescens, vulgò rosmarinus appellatur. (*Hebr.* אֵזוֹב *esobh.*) *Joh. 19, 29. Hebr. 9, 19. Fr. Jun. vocat commodum & odorum* περιῤῥαντήριον. *Matth. 27, 48. vocatur* κάλαμος, *hoc est,* arundo, *qvo nomine ipsa stirps libanotidis videtur significari,* rese-

resectis undiqve ramusculis.

ΥΣΤΕΡΟΣ, ε, ὁ, *propriè*, posterior, ὕστατος postremus. *in Nov. T. comparativus ponitur pro superlativo.* ὕστερος *vertitur* postremus. *Videtur dici* ὕστερος *pro* ὑπότερος *ab* ὑπὸ *sub, infrà. 1. Tim. 4, 1.* ἐν ὑστέροις καιροῖς, *in postremis temporibus.*

Ὕστερον, *Adv.* postea, pòst, tandem. *Matth. 4, 2.* ὕστερον ἐπείνασε, *postea esuriit. Joh. 13, 36.* ὕστερον ἀκολουθήσεις μοι, *tandem sequeris me. Matth. 22, 27.* ὕστερον δὲ πάντων, *post omnes verò* ad extremum, postremò. *Matth. 21, 37.* ὕστερον δὲ ἀπέστειλε, *postremo autem misit.* ὕστερον ἀπόπεσον, præposterè, confusè.

Προϋστερον sive ὑστεραίτερον, idem.

Ὑστερέω, ῶ, *propriè* sum posterior, à tergo maneo, tardius venio, *per synecd. speciei* sum inferior. *2. Cor. 11, 5. per metonym. causæ effic.* careo, deficior, *Matth. 19, 20.* τί ἔτι ὑστερῶ; (*pro* ὑστερῦμαι) qvo adhuc deficior? desum. *Marc. 10, 21.* ἕν σοι ὑστερεῖ, unum tibi deest. *1. Cor. 12, 24.* τῷ ὑστερουμένῳ, ei, cui deerat. *Interdum idem* qvod ἀφιστάναι deficere. *Heb. 12, 15.* ὑστερῶν, ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, *deficiens à gratia Dei.* Fut. ὑστερήσω. aor. 1. ὑστέρησα, inferior fui. *2. Cor. 12, 11.* οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, *nulla enim in re inferior fui summis Apostolis.* Carni, *Luc. 22, 35.* μή τινος ὑστερήσατε; *num aliqvâ re caruistis, nunqvid vobis defuit? Joh. 2, 3.* ὑστερήσαντος οἴνου, *deficiente vino.* Præt. perf. ὑστέρηκα, inferior fui, *2. Cor. 11, 5.* μηδὲν ὑστερηκέναι, *nihilo inferiorem fuisse. Heb. 4, 1.* δοκῇ τις ὑμῶν ὑστερηκέναι, *videatur aliqvis vestrûm* per tarditatem exclusus. ὑστερέομαι, οῦμαι, destituor, careo, deficior, *1. Cor. 8, 8.* ὑστερούμεθα, *aliqvid nobis decedit, seu pauperiores reddimur. Rom. 3, 23.* ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, *destituuntur gloria (hoc est, gloriatione) coram Deo. Luc. 15, 14.* ἤρξατο ὑστερεῖσθαι, *cœpit vitiu deficiet. Phil. 4, 12.* περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι, *abundare & carere. Hebr. 11, 37.* ὑστερούμενοι, *destituti.* aor. 1. pass. ὑστερήθην, destitutus fui, egui. *2. Cor. 11, 9.* καὶ ὑστερηθεὶς, *& qvum egerem.*

Ἀφυστερέω, ῶ, destituor, defraudor. fut. ήσω. *Sir. 14, 14.* μὴ ἀφυστερήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας, *ne defrauda te die bona.*

Καθυστερέω, ῶ, posterior *vel* inferior sum. *Sir. 16, 13.*

Καθυστερίζω, tardo, moror, *f.* ίσω.

Ὑστέρημα, τος, τὸ, defectus, qvod deest. *Phil. 2, 30.* τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, *defectum vestri. Luc. 21, 4.* ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, *ex penuria sua, hoc est, ex facultatibus tenuissimis.* absentia, *1. Cor. 16, 17.* reliqviæ. *Col. 1, 24.* τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ, *reliqviæ afflictionum Christi,* (*scilicet in corpore ipsius, nempe Ecclesiæ.*) *1. Thess. 3, 10.* τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν, *qvæ desunt fidei vestræ.*

Ὑστέρησις, εως, ἡ, penuria, *derivatur à 2. pers.* præt. pass. ὑστέρησαι. *Phil. 4, 11.* κατ' ὑστέρησιν, *ex penuria. Marc. 12, 44.* ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς, *ex penuria sua.*

ΥΦΑΩ, ῶ, (*& Jonicè* ὑφόω,) texo, ordior.

Ὑφαίνω, idem.

Ὕφος, εος, τὸ, tela.

Ὑφή, ῆς, ἡ, textus *seu* textura.

Ὑφάντης, ου, ὁ, textor.

Ὑφαντὸς, ή, όν, contextus, a, um, *Joh. 19, 23.*

ΥΨΟΣ, εος, τὸ, altitudo, sublimitas, *Eph. 3, 18.* βάθος καὶ ὕψος, *profundi-*

funditas & sublimitas. Luc. 1, 78. ἐξ ὕψους *ex alto. Jac. 1, 9.* ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, *in sublimitate (seu dignitate sua, ad quam per adoptionem & regenerationem pervenit.) Eph. 4, 8.* ἀναβὰς (*part. a. 2.*) εἰς ὕψος, *quum ascendisset in sublime.*

Ὑψόω, ῶ, extollo. *F.* ὑψώσω. *Jac. 4, 10.* Præt. ὕψωκα. aor. 1 ὕψωσα. *Act. 5, 31.* aor. 1. pass. ὑψώθω. aor. 1. pass. subj. ὑψωθῶ, *sublatus fuero. Job. 12, 32.* aor. 1. inf. ὑψωθῆναι, *extolli. Job. 3, 14* è medio tolli *Job. 12, 34.* suspendi *ut patet ex Job 12, 34.* Fut. 1. pass. ὑψωθήσομαι *extollar. Luc. 18, 14.* ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται, *qui seipsum humiliat, extolletur.*

Ὕψωμα, τος, τὸ, sublimitas. *Rom. 8, 38.*

Ἀνυψόω, ῶ, erigo, extollo.

Ἐξυψόω, extollo. med. ἐξυψόομαι, ῶμαι. *Sir. 1, 30.* μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, *ne extolle teipsum.*

Προσυψόω, exalto, extollo, *1. Macc. 12, 36.* προσυψῶσαι τὰ τείχη, *exaltare muros.*

Ὑπερυψόω, valdè exalto, *in summam sublimitatem effero, Cant. 3. puer.* ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν, *cantate & exaltate eum. v. 23.* αἰνεῖς καὶ ὑπερυψούμενος, *laudabilis & valdè exaltatus.*

Ὑπερυψόω, ῶ, in summam sublimitatem effero, *Phil 2, 9.*

Ὑψηλὸς, ὴ, ὸ, *propriè* sublimis, altus, editus. *Matth 4, 8.* εἰς ὄρος ὑψηλὸν, *in montem altum. Metaphoricè*, excellens, magnificus, præcellens. *Luc. 16, 15* τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν (*scil.* ὄν) *quod inter homines est sublime, hoc est, quod admirantur & extollunt. Rom 12, 16.* τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, *sublimia sapientes, hoc est, res magnas mente sua agitantes.* Fortis, *Act. 13, 17.* μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ, *forti brachio, hoc est, ut sua omnipotente, cui nulla creatura resistere potest.*

Ὑψηλοὶ, ῶν, οἱ, cœli. *Heb. 1, 3.* ἐν ὑψηλοῖς *in cœlis.* ἐν ὑψηλοῖς *scilicet τόποις sive οὐρανοῖς. Sic Luc. 2, 14.* ἐν ὑψίστοις *eadem est ellipsis.* δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, *gloria in excelsis Deo. Comparat.* ὑψηλότερος, altior, sublimior. *Heb. 7, 26.* ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, *sublimior cœlis factus. Superl.* ὑψηλότατος, *pro quo in N. Test. legitur* ὕψιστος, altissimus, *Luc. 1, 32.* καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, *& filius Altissimi vocabitur. Luc. 6, 35.* καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, *& eritis filii altissimi, hoc est, Dei. Act. 7, 48.* ὁ ὕψιστος, *altissimus, hoc est, Deus.* (*Sic LXX. verterunt Hebr.* עֶלְיוֹן. *Gen. 14, 18*) *item* τὰ ὕψιστα, *scilic.* μέρη, cœlum. *Est enim cœlum suprema mundipars, sicut terra est infima. Matth 21, 9.* ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις, *hosanna in altissimis.* hosanna, *hoc est, serva, quæso, hunc Regem filiæ Sionis.* in altissimis, *hoc est, ô Deus, qui es in cœlis.*

Ὕω, pluo. Fut. ὕσω. *Ex. 16, 4.* ἰδὲ, ἐγὼ ὕω ὑμῖν ἄρτους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, *ecce, ego pluo vobis panes de cœlo (pro quo verbo in N. Test legitur* βρέχω. *Matth. 5, 45. Luc. 17, 29. Jac. 5, 17.)* ὕσας *est* quod pluendo decidit. *Greg.* ἄρτος ὑόμενος ἐν ἐρήμῳ. *item* quod pluvia perfunditur, quod compluitur.

Ὑάδες, ων, αἱ, pleiades, *quæ sic nominantur παρὰ τὸ ὕειν à pluendo, quod iis orientibus cœlum soleat pluere. Job. 38, 31.* σειρὰς δεσμὸν ἐνοῖσθε ἀδῶν; *intellexisti vinculum pleiadum?* pleiades *ergo origine etiam Græcum est,*